

Oponentský posudek na diplomovou práci zpracovanou Markem Jochem na téma

PŘÁVNÍ POSTAVENÍ A ČINNOST ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

Diplomant si jako téma své diplomové práce zvolil problematiku centrální banky státu, její právní postavení a činnost. Jedná se o téma, které bylo již mnohokrát zpracováno a jako téma je v odborné literatuře „velmi populární“. I tak se však jedná o téma aktuální, a to zejména v souvislosti s blížícím se vstupem České republiky do Eurosystemu a přijetím jednotné měny euro v České republice.

Z formálního hlediska se diplomová práce skládá ze seznamu použitých zkratk, úvodu, 2 částí (resp. 5 kapitol), závěru, seznamu obrázků a tabulek a seznamu použité literatury.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant uvádí cíl své diplomové práce (zaměření se na Českou národní banku z pohledu de lege lata a de lege ferenda), následuje část A věnovaná úpravě centrální banky de lege lata zahrnující popis úpravy centrální banky od roku 1989 a současné právní úpravy. Část B se pak zabývá pohledem de lege ferenda, přičemž jednotlivé kapitoly se zaměřují na koncept centrální banky, činnost centrální banky a pohled na postavení centrální banky. Určité shrnutí poznatků je uvedeno v závěru diplomové práce. V této souvislosti lze uvést, že diplomová práce je členěna velmi neobvykle, přičemž je možné namítat, že obsah diplomové práce odpovídá tématu diplomové práce.

V první kapitole diplomové práce se diplomant věnuje právní úpravě centrální banky „v minulých érách“. Tato kapitola je určitým popisem právní úpravy centrální banky státu, a to jednak podle zákona č. 130/1989 Sb. a jednak podle zákona č. 22/1992 Sb., přičemž diplomant se zaměřuje zejména na právní postavení, ústavní normy, vztah k výkonné moci, roli v bankovní soustavě a vedení centrální banky. Této historizující kapitole diplomové práce nelze nic vytknout, přičemž je určitým úvodem pro další kapitoly diplomové práce.

V bodu 2.1. diplomové práce diplomant popisuje „prvotní úpravu centrální banky podle zákona č. 6/1993 Sb.“, přičemž se zaměřuje na stejné oblasti jako v případě předcházejících právních předpisů upravujících centrální banku. Dle mého názoru je tomuto bodu práce na škodu přílišné uvádění citací jednotlivých ustanovení zákona č. 6/1993 Sb. Naopak přínosem je rozbor otázky jmenování guvernéra a viceguvernérů České národní banky, a to v návaznosti na rozhodnutí Ústavního soudu č. 285/2001 Sb.

Následující bod 2.2. diplomové práce se zabývá právní úpravou po novele zákona o České národní bance č. 442/2000 Sb. V této souvislosti je nutné uvést, že se jeví jako nekonceptní, když v některých podbodech diplomant reaguje na nález Ústavního soudu č. 278/2001 Sb. (podbody 2.2.1. a 2.2.4) a v jiném nikoliv (podbod 2.2.2). Bod 2.3. je poté věnován současné platné právní úpravě centrální banky, přičemž druhá kapitola diplomové práce je doplněna o komparativní přehled oblastí, na které se diplomant zaměřil, z hlediska jednotlivých právních úprav.

S názorem uvedeným v kapitole třetí, bodu 3.1. ohledně „moci ekonomické“ se neztotožňuji, což ovšem neznamená, že úvahy diplomanta nejsou správné. Naopak lze ocenit, že diplomant se danou problematikou zabývá hlouběji a uvádí své vlastní názory na danou problematiku.

V bodě 3.2. diplomové práce a rovněž v kapitole druhé diplomové práce diplomant zmiňuje vztah České národní banky a exekutivy, resp. uvádí koncept nezávislosti centrální banky, přičemž uvádí, že definice nezávislosti centrální banky se nachází v primární právu Evropských společenství. V rámci ústní obhajoby by se mohl blíže na toto téma zaměřit, a to zejména rovněž z pohledu Ústavy České republiky a zákona č. 6/1993 Sb. (viz dále str. 63 diplomové práce).

Zajímavé téma uvádí diplomant v podbodě 3.2.3 diplomové práce (Odpovědnost centrální banky), přičemž uzavírá, že odpovědnost centrální banky by měla být zajištěna ustanovením vedení centrální banky do funkcí. Při ústní obhajobě doporučuji toto téma blíže rozvést.

Kapitola čtvrtá je nazvána „Činnost centrální banky“. První bod této kapitoly pojednává o cíli centrální banky. Tento bod diplomové práce je ryze ekonomický a mám pochybnosti, zda do diplomové práce na právnické fakultě vůbec patří. Obdobně lze tvrdit i o bodu 4.2. diplomové práce, v němž se diplomant zabývá pravidly chování a svobodou rozhodování. Kapitola pátá diplomové práce je pak jakýmsi subjektivním pohledem diplomanta na postavení České národní banky.

Celkově lze uvést, že pozitivní na diplomové práci je vlastní uvádění názorů diplomanta na danou problematiku. Naopak negativem jsou určité pasáže diplomové práce, které jsou ryze ekonomické, a již výše zmíněný nesoulad obsahu a tématu diplomové práce.

Určité výhrady mám i k rozsahu diplomové práce, neboť diplomová práce musí mít rozsah minimálně 45 normostran vlastního textu. Pomineme-li citace právních předpisů, tabulky a obrázky, domnívám se, že rozsah vlastního textu jen nepatrně (cca 1 normostrana) překračuje stanovený limit. Z formálního hlediska tudíž diplomant rozsah diplomové práce splnil, což ovšem nic nemění na skutečnosti, že diplomová práce by mohla být rozsáhlejší.

Co se týká terminologických nepřesností a chyb v psaní vyskytuje se v práci poměrně velké množství překlepů (např. str. 5 – „obdobím počínajícími“, str. 8 „dle constitucione lata“, str. 19 „neustanovení“, str. 20 „prezident republik“, str. 22 „při extrémním výkladem“, str. 26 „Zákon 442/200 Sb.“, str. 48 „jak jsem již zmíněno výše“, str. 54 „puze cenová stabilita“, str. 60 „hodnocení aktuální úpravě“ a str. 63 „prezidenta Republiky“).

Celkově hodnotím diplomovou práci spíše kladně, považuji ji za dobře zpracovanou a doporučuji ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 23. 9. 2007

JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
oponent